

ปัจจัยด้านการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

The management information system of education. The effectiveness of the administration, distance learning via satellite. Basic education in the areas of primary education, Phitsanulok District 1.

คำรณ เก็ดทุ่ย¹, พิมพฤทธิ์ เทียงภักดิ์² ฐิติพัฒน์ หิรัญนิธิอำรง³, ปิยภัทร์ จิรปฐมโชติ⁴

Kamron Kerthuy¹, Pimparit Tiangpak², Thitiphat Hirannithithamrong³, Piyapat Jirapunyachoti⁴

คณะบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา¹

คณะศิลปศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก²

คณะศิลปศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก³

คณะศิลปศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก⁴

Faculty of Graduate Studies, Department of Educational Administration, Chao Phraya University

Faculty of Liberal Arts, Department of Educational Administration, Krirk University

Received: May 1, 2025 Revised: May 5, 2025 Accepted: May 10, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 2) ศึกษาประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 4) ศึกษาการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเรื่องปัจจัยด้านการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจงได้กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ผู้บริการสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 312 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนทบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง (r=0.727) 4) การบริหารระบบสารสนเทศ

*Corresponding author. Tel.: 0615096592, Email address: pimparit.t1107@gmail.com วารสารศิลปศาสตร์และการศึกษา, 1(2), 30-45

ทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านระบบสารสนเทศในสถานศึกษา ($B = 0.177$, $p\text{-value} = .000$, $t = 4.351$), ด้านระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสอน ($B = 0.167$, $p\text{-value} = .000$, $t = 4.415$), ด้านระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา ($B = 0.165$, $p\text{-value} = .000$, $t = 3.900$), ด้านกระบวนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา ($B = 0.0.120$, $p\text{-value} = .000$, $t = 4.081$), และ ด้านการรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน ($B = 0.0.103$, $p\text{-value} = .000$, $t = 2.283$), ส่งผลต่อการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ทั้ง 5 ปัจจัยสามารถร่วมกันทำนายที่ส่งผลต่อการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้ร้อยละ 68.10 ทั้ง 5 ปัจจัยสามารถร่วมกันทำนายที่ส่งผลต่อการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้ร้อยละ 68.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม, ระบบสารสนเทศทางการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 1

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the level of educational information system administration affecting the effectiveness of satellite-based distance learning management; 2) study the effectiveness of satellite-based distance learning management; 3) study the relationship between educational information system administration and the effectiveness of satellite-based distance learning management; and 4) study the effect of educational information system administration on the effectiveness of satellite-based distance learning management. The research sample, on factors of educational information system administration affecting the effectiveness of satellite-based distance learning management, was conducted using purposive sampling. The target group consisted of 312 school administrators participating in the satellite-based distance learning project, educational institution administrators, and teachers.

The research results found that 1) the level of educational information system management in basic educational institutions, computer systems to assist in teaching, was at a high level overall. 2) the level of distance learning management via satellite was at a high level overall. When classified into each aspect, all aspects were at a high level. 3) The management according to the principles of good governance of educational institution administrators and the practice according to the code of ethics of the teaching profession under the Nonthaburi Secondary Educational Service Area Office, overall, had a high positive relationship ($r = 0.727$). 4. The management of educational information systems that

affected the management of distance learning via satellite. Information system in educational institutions ($B = 0.177$, $p\text{-value} = .000$, $t = 4.351$), computer system to assist in teaching ($B = 0.167$, $p\text{-value} = .000$, $t = 4.415$), management system and information within educational institutions ($B = 0.165$, $p\text{-value} = .000$, $t = 3.900$), management system and information management process of educational institutions ($B = 0.0.120$, $p\text{-value} = .000$, $t = 4.081$), and basic computer literacy ($B = 0.0.103$, $p\text{-value} = .000$, $t = 2.283$), affecting the conduct of oneself according to the code of ethics of the teaching profession under the Nonthaburi Secondary Educational Service Area Office. The four factors of good governance management of school administrators can collectively predict the impact of distance learning via satellite by 68.10%, with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Distance learning via satellite, Educational Information System, Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่ทรงห่วงใยเรื่องการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารและด้อยโอกาส ได้มีความเสมอภาคทางการศึกษา จึงได้เกิดโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของไทยด้วยเงินทุนประเดิมพระราชทานจำนวน 50 ล้านบาทซึ่งได้เริ่มต้นการออกอากาศเฉลิมพระเกียรติพระเจ้าอยู่หัวเป็นปฐมฤกษ์เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2538 และขยายมิติการใช้ประโยชน์ทางการศึกษาสู่โรงเรียนปลายทางทั่วประเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนครูนักเรียนได้เรียนรู้สู่โลกการศึกษาในมิติใหม่โดยใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมนับเป็นการให้บริการโทรทัศน์ทางการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ประชาชนที่สนใจให้สามารถเข้ารับชมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามศักยภาพและตามอัธยาศัยของโลกไร้พรมแดน

ปัจจุบันการเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความตื่นตัวและเข้มข้นมากขึ้นเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ขณะเดียวกันโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับรองมาตรฐานการศึกษาหรือมีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ในจำนวนนี้ส่วนหนึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบปัญหาการขาดแคลนครูขาดการนำสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนรวมถึงการพัฒนาการเรียนการสอน ยังไม่มีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่กำหนดขณะเดียวกันมีโรงเรียนขนาดเล็กที่จัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานของสมศ. มีอยู่จำนวนไม่น้อยเช่นเดียวกันที่มีการพัฒนาของคุณภาพการศึกษา

สูงขึ้นเมื่อเทียบกับผลการประเมินภายนอกรอบแรกส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายและได้มาตรฐานคุณภาพ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLIT) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามโครงการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLIT) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 อย่างไรก็ตามหลังจากทำการเรียนการสอนแล้วพบว่ามีปัญหาในการจัดการศึกษาอันเนื่องจากขาดครูและครูไม่มีความสามารถในการสอนเฉพาะสาขาวิชา เช่น วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษและวิชาสังคมศึกษา ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำไม่เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน

เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในชนบทและในเมื่อที่เจริญให้มีคุณภาพการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน กรมสามัญศึกษาได้รับการประสานจากเลขาธิการพระราชวังฝ่ายกิจการพิเศษโดยนายขวัญแก้ว วัชโรทัย (2543:2) เสนอให้กรมสามัญศึกษาจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในมหามงคล วโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี (กาญจนาภิเษก) และถวายเป็นพระราชกุศลแก่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีในวโรกาสเดียวกัน ซึ่งกรมสามัญศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นรวมทั้งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาอีกหลายประการจึง เห็นด้วยหลักการ ได้เริ่มดำเนินการเมื่อเดือนธันวาคม 2538

เพื่อแก้ปัญหาความเสมอภาคทางการศึกษาจึงทำให้โรงเรียนระดับประถมศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้ใช้วิธีการเรียนการสอนแบบทางไกลผ่านดาวเทียม ตามแนวทางข้างต้นโดยมีโรงเรียนต้นแบบอยู่ที่โรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นโครงการจัดการเรียนการสอนของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระราชูปถัมภ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน ดำเนินการโดยกรมสามัญศึกษาร่วมกับสามัญศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการการเรียนการสอนแบบทางไกลผ่านดาวเทียม มีความสนใจศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ มีสภาพการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างไร คุณภาพของนักเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างไร ตลอดถึงปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนปลายทางของแต่ละโรงเรียนเป็นเช่นไรบ้าง ผู้วิจัยจึงเข้าไปศึกษาปัจจัยด้านการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
4. เพื่อศึกษาการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวก
2. การบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2567 มีสถานศึกษาจำนวน 128 โรงเรียน เป็นผู้บริหารจำนวน 128 คน เป็นครูผู้สอนจำนวน 1,403 คน รวมทั้งสิ้น 1,531 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2567 มีสถานศึกษาจำนวน 128 โรงเรียน เป็นผู้บริหารจำนวน 128 คน เป็นครูผู้สอนจำนวน 1,403 คน รวมทั้งสิ้น 1,531 คน ที่ความเชื่อมั่น 95 % โดยการใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2544: 103) ละ

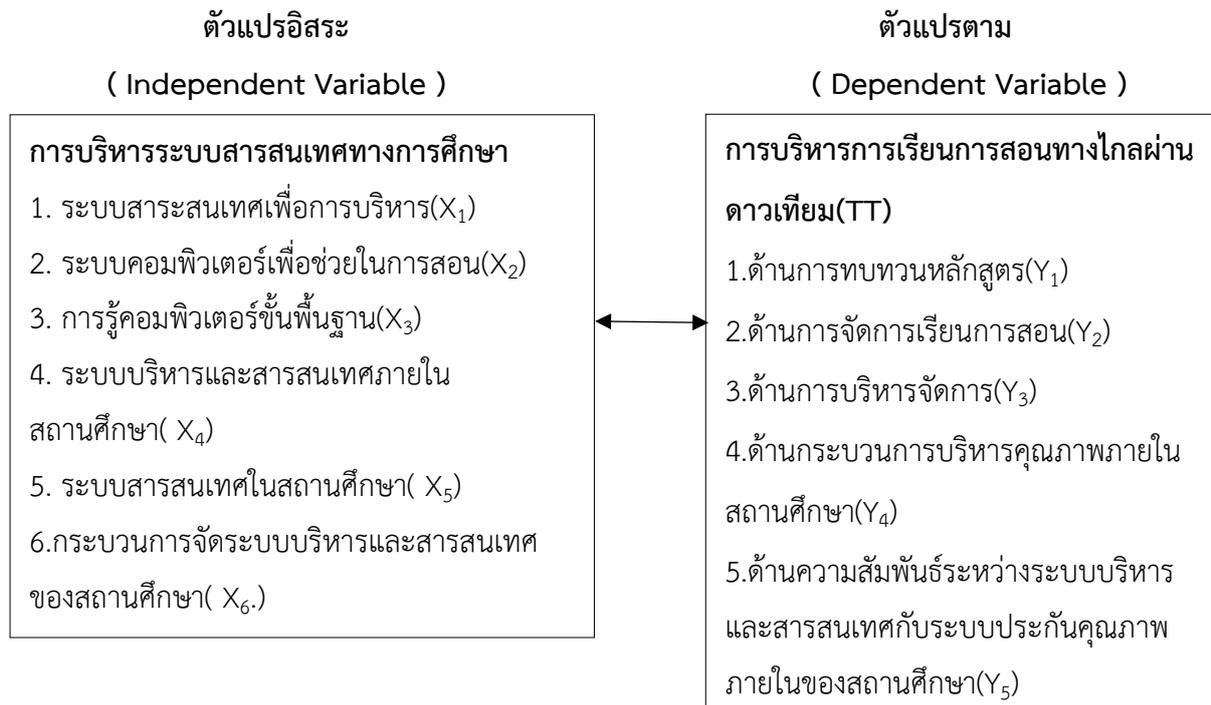
สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขยายโอกาสได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 312 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษา ได้แก่ 1) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร 2) ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสอน 3) การรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน 4) ระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา 5) ระบบสารสนเทศในสถานศึกษา 6) กระบวนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา และ 2. การบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ได้แก่ 1) ด้านการทบทวนหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านกระบวนการบริหารคุณภาพภายในสถานศึกษา 5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างระบบบริหารและสารสนเทศกับระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและเชิงพรรณนา ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ผู้บริการสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2567 มีสถานศึกษาจำนวน 128 โรงเรียน เป็นผู้บริหาร จำนวน 128 คน เป็นครูผู้สอนจำนวน 1,403 คน รวมทั้งสิ้น 1,531 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริการสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2567 มีสถานศึกษาจำนวน 128 โรงเรียน เป็นผู้บริหาร จำนวน 128 คน เป็นครูผู้สอนจำนวน 1,403 คน รวมทั้งสิ้น 1,531 คน ที่ความเชื่อมั่น 95 % โดยการเปิด ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างถึงมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544 : 103) และสุ่ม ตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขยาย โอกาสได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 312 คน

ขั้นที่ 1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544 : 103) ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 128 คน และครูผู้สอนโรงเรียน จำนวน 1,531 คน รวมเป็น 312 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มหาจำนวนโรงเรียนแยกเป็นรายอำเภอ โดยทำการแบ่งแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละอำเภอ คือ อำเภอเมือง พิษณุโลก อำเภอบางระกำ แล้วจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก (Lottery Method) (ประคอง กรรณสูต, 2542 : 8-9)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการประเมินระดับการบริหารระบบ สารสนเทศทางการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

การบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.25	0.60	มาก
2. ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสอน	4.30	0.60	มาก
3. การเรียนคอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน	4.32	0.57	มาก
4. ระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา	4.27	0.63	มาก
5. ระบบสารสนเทศในสถานศึกษา	4.23	0.63	มาก
6. กระบวนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา	4.29	0.68	มาก
รวม	4.28	0.50	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการเรียนคอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32$) รองลงมาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$) ส่วนข้อที่มีค่าน้อยสุดได้แก่สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$)

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

การบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านทบทวนหลักสูตร	4.21	0.55	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.27	0.61	มาก
3. ด้านการบริหารจัดการ	4.23	0.54	มาก
4. กระบวนการบริหารคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.21	0.69	มาก
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างระบบบริหารและสารสนเทศกับระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	4.25	0.70	มาก
รวม	4.24	0.50	มาก

จากตาราง 2 พบว่า การบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ มากที่สุดด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$) รองมาด้านความสัมพันธ์ระหว่างระบบบริหารและสารสนเทศกับระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$) และน้อยที่สุดด้านความสัมพันธ์ระหว่างระบบบริหารและสารสนเทศกับระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

การบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษา (x)	ประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (y)					
	y1	y2	y3	y4	y5	ytotat
1.ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (x ₁)	.500**	.379**	.468**	.260**	.339**	.471**
2.ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสอน (x ₂)	.492**	.525**	.576**	.469**	.416**	.608**
3.การรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน(x ₃)	.564**	.476**	.622**	.401**	.480**	.620**
4.ระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา (x ₄)	.518**	.432**	.623**	.367**	.528**	.604**
5.ระบบสารสนเทศในสถานศึกษา (x ₅)	.577**	.434**	.573**	.387**	.581**	.627**
6.กระบวนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา (x ₆)	.553**	.473**	.478**	.475**	.446**	.597**
xtotal	.660**	.559**	.686**	.488**	.576**	.727**

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง ($r=0.727$) เมื่อพิจารณารายด้านในการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด 3 ลำดับ คือ ระบบสารสนเทศในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง ($r=0.627$) รองลงมา คือ การรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน และระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง($r=0.604$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 อำนาจพยากรณ์ของการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

การบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษา	B	Std. Error	Beta	t	p-value
(Constant)	1.145	0.130	-	8.833**	.000
1.ระบบสารสนเทศในสถานศึกษา (x5)	0.177	0.041	0.244	4.351**	.000
2.ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสอน (x2)	0.167	0.038	0.217	4.415**	.000
3.ระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา (x4)	0.165	0.042	0.223	3.900**	.000
4.กระบวนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา (x6)	0.120	0.029	0.176	4.081**	.000
5.การรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน(x3)	0.103	0.045	0.128	2.283*	.023

R=0.825^e, R Square= 0.681, Adjusted R Square=0.675, Std. Error of the Estimate=0.265 ,

**p<.01, *p<.05

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านระบบสารสนเทศในสถานศึกษา (B =0.177, p-value =.000, t = 4.351), ด้านระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสอน (B=0.167, p-value =.000, t= 4.415), ด้านระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา (B=0.165, p-value=.000, t= 3.900), ด้านกระบวนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา (B=0.0.120, p-value=.000, t= 4.081), และ ด้านการรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน (B=0.0.103, p-value=.000, t= 2.283), ส่งผลต่อการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ทั้ง 5 ปัจจัยสามารถร่วมกันทำนายที่ส่งผลต่อการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้ร้อยละ 68.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนเป็นสมการในรูปคะแนนดิบ และสมการคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\text{สมการคะแนนดิบ } \hat{Y} = 1.145 + 0.177X_5 + 0.167X_2 + 0.165X_4 + 0.120X_6 + 0.103X_3$$

$$\text{สมการคะแนนมาตรฐาน } \hat{Z} = 0.244ZX_5 + 0.217ZX_2 + 0.223ZX_4 + 0.176ZX_6 + 0.128 ZX_3$$

อภิปรายผล

1 ระดับการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการพัฒนาครูผู้สอนพัฒนาขึ้นมาเอง การใช้ระบบสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ เด็กและเยาวชนปัจจุบันคุ้นเคยกับการใช้เครื่องมือสมัยใหม่ ใช้โทรศัพท์มือถือ เล่นเกมออนไลน์พูดคุยบนเครือข่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาพนพ แก้วคำทอง

(2545) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ผลปรากฏว่า ผู้สอนมีความคิดเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนระบบทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับปานกลาง คือ อุปกรณ์เครื่องรับโทรทัศน์ของโรงเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนไม่ได้รับการอบรมใช้อุปกรณ์ทั่วถึง กิจกรรมของโรงเรียนต้นไม่ตรงกับกิจกรรมของโรงเรียนปลายทาง ครูผู้สอนไม่มีแบบทดสอบในการประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียนหนังสือรายการ และเกณฑ์การประเมินผลในรายวิชาที่สอนกับโรงเรียนต้นทางไม่สอดคล้องกัน ส่วนนักเรียนให้ความเห็นในระดับปานกลาง คือ ไม่มีการทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาก่อนการเรียนการสอน ไม่มีการเตรียมเอกสารอื่นๆ ประกอบการเรียน นักเรียนไม่ได้หาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการต่างๆ

2 ระดับการบริหารจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงให้มีความสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีความสัมพันธ์ระหว่าง ระบบบริหารและสารสนเทศกับระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และมีการส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเตียร ชิตินทร (2548) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในโรงเรียนขยายโอกาส ในเขตอำเภอแมริม จังหวัดน่าน พบว่าสภาพทั่วไปของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมมีความแตกต่างกัน ผู้บริหาร ครูเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนแบบทางไกลและเห็นว่าสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูได้เป็นอย่างดี ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในวิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ วิชาสังคมศึกษา วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ นอกจากนี้ยังพบว่าคะแนนนักเรียนบางคนสูงแต่นักเรียนบางคนต่ำ ซึ่งน่าจะเกิดจากความเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน และความรู้พื้นฐานของนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน

3 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวลำภู โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง ($r=0.727$) เมื่อพิจารณารายด้านในการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด 3 ลำดับ คือ ระบบสารสนเทศในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง ($r=0.627$) รองลงมา คือ การรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน และระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง($r=0.604$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการพัฒนาครูผู้สอนพัฒนาขึ้นมาเอง การใช้ระบบสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ เด็กและเยาวชนปัจจุบันคุ้นเคยกับการใช้เครื่องมือสมัยใหม่ ใช้โทรศัพท์มือถือ เล่นเกมออนไลน์ พุดคุยบนเครือข่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำลี เก่งทอง (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์

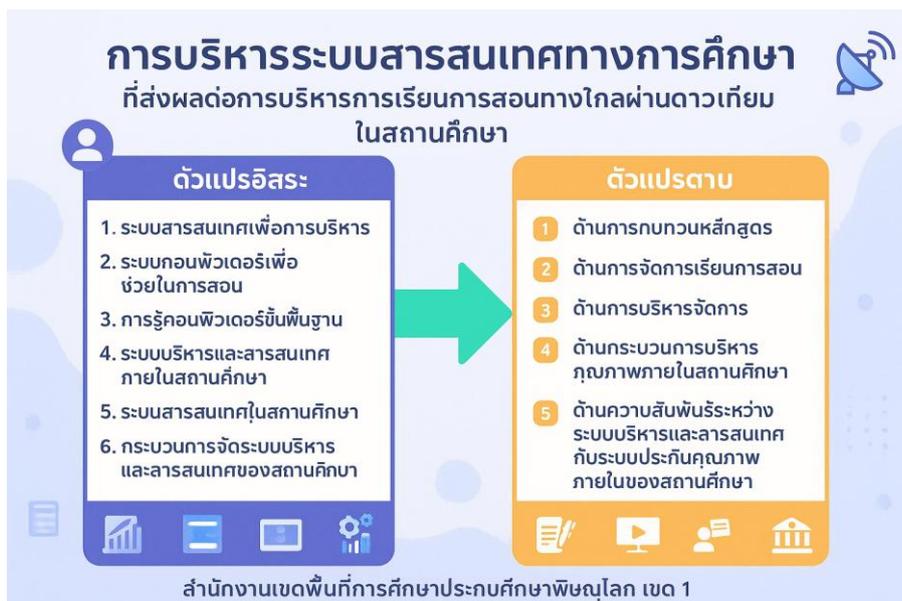
ระหว่างการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 พบว่าการศึกษาศาภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้และคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ครูและนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 จำนวน 69 โรงเรียนประกอบด้วยครูจำนวน 377 คนและนักเรียน จำนวน 399 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับฉบับที่ 1 ใช้สอบถามครูเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่าและแบบปลายเปิดและฉบับที่ 2 ใช้สอบถามนักเรียนเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โพรบาคโมเมนต์ และการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางโดยด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาตามลำดับได้แก่ด้านการลงมือปฏิบัติด้านการปรับปรุงแก้ไขวางมาตรฐานและถือปฏิบัติและด้านการตรวจสอบผลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2. คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางโดยด้านมีความกระตือรือร้นและมีความสนใจที่จะเรียนรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ และรู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาตามลำดับได้แก่ด้านสามารถสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ด้านสามารถเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและด้านมีนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้สามารถใช้ห้องสมุดแหล่งความรู้หรือสื่อต่างๆ ทั้งในและนอกโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3. การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4 การบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านระบบสารสนเทศในสถานศึกษา ($B = 0.177, p\text{-value} = .000, t = 4.351$), ด้านระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสอน ($B = 0.167, p\text{-value} = .000, t = 4.415$), ด้านระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา ($B = 0.165, p\text{-value} = .000, t = 3.900$), ด้านกระบวนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา ($B = 0.0.120, p\text{-value} = .000, t = 4.081$), และ ด้านการรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน ($B = 0.0.103, p\text{-value} = .000, t = 2.283$), ส่งผลต่อการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ทั้ง 5 ปัจจัยสามารถร่วมกันทำนายที่ส่งผลต่อการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้ร้อยละ 68.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 5 ปัจจัยสามารถร่วมกันทำนายที่ส่งผลต่อการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้ร้อยละ 68.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงให้มีความสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษา

ทางไกลผ่านดาวเทียม มีความสัมพันธ์ระหว่าง ระบบบริหารและสารสนเทศกับระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และมีการส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารมีการพัฒนาครูผู้สอนพัฒนาขึ้นมาเอง การใช้ระบบสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ เด็กและเยาวชนปัจจุบันคุ้นเคยกับการใช้เครื่องมือสมัยใหม่ ใช้โทรศัพท์มือถือ เล่นเกมออนไลน์พูดคุยบนเครือข่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอดิพันธ์ อมาตยคง (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนไม่มีความแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545ได้ให้ความสำคัญของแหล่งเรียนรู้เป็นอย่างยิ่งจึงกำหนดให้รัฐส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ ส่วนผลการวิจัยจำแนกตามสังกัดโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ใหม่

ปัจจัยด้านการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้แก่ การบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษา ได้แก่ 1) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร2) ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสอน 3) การรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน 4) ระบบบริหารและสารสนเทศภายใน สถานศึกษา 5) ระบบสารสนเทศในสถานศึกษา 6)กระบวนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของ สถานศึกษา และการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้แก่ 1) ด้านการทบทวนหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านกระบวนการบริหารคุณภาพภายในสถานศึกษา 5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างระบบบริหารและสารสนเทศกับระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านการเตรียมการ พบว่า ไม่มีการจัดทำโครงการบรรจุในแผนงานประจำปี มีการเตรียมบุคลากรและสถานที่ มีงบประมาณในการดำเนินโครงการ และครูมีความรู้เกี่ยวกับการใช้บริการ พบปัญหาบุคลากรขาดความตระหนักในการใช้ประโยชน์จากโครงการ ห้องเรียนไม่เพียงพอ และไม่มีการจัดหางบประมาณมาใช้ในโครงการ

1.2 ด้านการดำเนินการ พบว่า ผู้บริหารมีการมอบหมายครูผู้รับผิดชอบโครงการ มีการประชาสัมพันธ์โครงการ และมีการให้บริการแก่ชุมชน แต่ไม่มีการนิเทศ ไม่มีการจัดทำตารางการใช้ห้องเรียน และครูไม่ได้รับการนิเทศ พบปัญหา บุคลากรไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้และดูแลอุปกรณ์ ไม่มีงบประมาณ ไม่มีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกอย่างสม่ำเสมอ และไม่สามารถให้บริการแก่ชุมชนได้อย่างสม่ำเสมอ

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีการจัดห้องชมรายการโทรทัศน์ ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ร่วมกับห้องอื่น ไม่มีคู่มือการดำเนินงานและตารางออกอากาศ ไม่มีการสำเนารายการโทรทัศน์ และไม่มีการจัดตารางเรียนให้สอดคล้องกับตารางออกอากาศ โรงเรียนได้รับสิ่งพิมพ์แต่ได้รับไม่สม่ำเสมอและได้รับล่าช้าใช้รายการโทรทัศน์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ช่อง ETV ไม่มีการเตรียมการสอน ไม่มีการหมุนเวียนผู้เรียนเข้าชมรายการโทรทัศน์ และไม่มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนแก่ผู้เรียน ต้องการให้มีการออกอากาศทุกรายวิชา รายวิชาและเนื้อหาวิชามีความเหมาะสม เนื้อหา มีความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตร ครูไม่สอนตามรูปแบบการสอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย รูปแบบรายการที่เหมาะสม คือ การ์ตูน เพลง และละคร นักเรียนไม่มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการเรียน นักเรียนชอบวิชาภาษาอังกฤษชุด Magic Land พบปัญหาสภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เตรียมการสอนไม่ทัน ไม่สามารถสอนตามรูปแบบได้ทุกขั้นตอน ได้รับสิ่งพิมพ์ล่าช้าและไม่มีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

1.4 ด้านสถานที่วัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์และเอกสารพบว่า ส่วนใหญ่มีเครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องรับสัญญาณดาวเทียม และจานดาวเทียม จำนวน 1 ชุด ไม่มีตารางการใช้ห้องเรียน และไม่มีเอกสารบันทึกการใช้รายการโทรทัศน์ 5) ด้านการประเมินผล พบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนไม่มีการประเมินผลโครงการ สำหรับผู้บริหาร และครูมีความพึงพอใจในการใช้บริการ พบปัญหา ไม่มีการประเมินผลโครงการ

1.5 ครูผู้สอนส่วนมากขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี และระบบสารสนเทศ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้และดูแลอุปกรณ์

1.6 เพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้านการศึกษาโดยใช้สื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ต้องพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานให้มีทักษะในการใช้สื่ออุปกรณ์ทางไกลผ่านดาวเทียมโดยรวมการดำเนินการโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวงไกลกังวลของโรงเรียน ด้านผลผลิต (Product) มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นว่าข้อประสิทธิผลด้านความรู้ของนักเรียนเมื่อเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และประสิทธิผลคุณลักษณะผู้เรียนในด้านการแสดงความคิดเห็น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ นอกเหนือจากกรอบแนวคิดและตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ทั้งนี้เนื่องจากยังมีตัวแปรจำนวนมากที่ได้จากการศึกษาที่ยังไม่ได้นำมาศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาระบบบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในระดับอื่น ๆ และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อยืนยันหรือโต้แย้ง เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่หลากหลายยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2541). *การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม.อัสสัมชัญ
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน.(2539).*ศึกษาตลอดชีวิตรวมบทความการศึกษานอกโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน.(2542) *โครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมระยะปี 2537-2542*. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน.อัสสัมชัญ.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน..(2544). *การจัดการเรียนการสอนการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการศึกษาในระบบโรงเรียนชุมชน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กล้า สมตระกูล. (2544). *เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ*. ในวารสารการศึกษานอกโรงเรียน ปีที่ 1 ฉบับที่ 9 มิถุนายน - กันยายน 2544 หน้า 63- 68 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กิตานันท์ มลิทอง. (2533) *การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม* ในวารสารครุศาสตร์(จุฬาฯ). ปีที่ 18 ฉบับที่ 3 – 4 มกราคม – มิถุนายน 2533 หน้าที่ 80-90 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขวัญแก้ว วัชรโรทัย. (2541). *มูลนิธิศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม*.กรุงเทพฯ : บริษัท เมจิกโปรดักชั่นส์ จำกัด
- .(2543). *การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม:การเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน).

- ชลดา ปริญาสุนันและไพศาล วิศาลาภรณ์.(2544). *การศึกษาทางไกลในกลุ่มประเทศ E-9*.ในวารสาร คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา.ปีที่ 33 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน 2544 หน้าที่ 55-62
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตะวันออก
- ชัยพฤกษ์ วรวิทยา. (2526). *การบริหารโรงเรียนเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : ธเนศวรการพิมพ์.
- ชุติมา สัจจนันท์. (2541). *การศึกษาทางไกลสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในภูมิภาค เอเชียแปซิฟิก*. ในวารสารห้องสมุด ปีที่ 42 ฉบับ 4 ตุลาคม - ธันวาคม 2541 หน้าที่ 30-39. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อมรพรรณ
- บุญเกียรติ ชติเนตร. (2548). *การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขยายโอกาส ในเขต อำเภอมะจิม จังหวัดน่าน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สำลี เก็งทอง. (2549).*ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่ง การเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5.ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ราชบุรี.*
- พระมหามานพ แก้วทองคำ. (2545). *สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อ การศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย*. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา เทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อดิพันธ์ อมาตยคง. (2552). *การจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสมุทรสงคราม.ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.*